

Program profilaktyki

Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 15

im. Władysława Syrokomli

w Radomiu

Rok szkolny 2016/2017

ZAŁOŻENIA SZKOLNEJ PROFILAKTYKI:

Program szkolnej profilaktyki to ogół działań chroniących dzieci przed zakłóceniami w rozwoju psychofizycznym oraz oddziaływań interwencyjnych, terapeutycznych i korekcyjnych w sytuacji pojawiających się zagrożeń.

Program obejmuje działania podejmowane w czasie realizowania programów nauczania w oddziałach 0, w klasach I -VI oraz działania specyficzne dla profilaktyki, a wszystkie te działania związane są ściśle z programem wychowawczym szkoły.

Program profilaktyki uwzględnia treści kształcenia dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów i jest adekwatny do charakterystycznych dla naszego środowiska problemów.

Zasadniczym komponentem programu jest bezpośredni nacisk na kształtowanie określonych zachowań poprzez zapewnienie bezpieczeństwa, uczenie zachowań asertywnych, dostarczenie wiedzy na temat zagrożeń współczesnego świata, wzmacnianie poczucia własnej wartości, ćwiczenie prawidłowych sposobów komunikowania się i respektowania praw innych, ćwiczenie sposobów rozwiązywania problemów, zapewnienie wszystkim uczniom warunków rozwoju odpowiadających ich potrzebom i intelektualnym możliwościom.

Program obejmuje oddziaływania na ucznia od oddziału 0 do VI klasy. Zakładamy, że im wcześniej docierają do dzieci treści o charakterze profilaktycznym, tym większe prawdopodobieństwo internalizacji uznawanych powszechnie norm i sposobów zachowań, a tym samym ograniczenie pojawiania się zachowań niepożądanych, zagrażających bezpieczeństwu i życiu.

Na gruncie pozbawionym negatywnych wzorców i bodźców oraz będącym okazją doświadczania sukcesu można podjąć realizację wszelkich możliwych działań kształtujących osobowość dzieci, uczących jak radzić sobie w życiu, działań chroniących i uprzedzających rozwój patologii i uzależnień, działań, które zaowocują znajomością własnych możliwości psychofizycznych, odpowiedzialną postawą wobec zdrowia i życia, atmosferą wzajemnej akceptacji, bezpieczeństwa.

Ujęte w programie zadania dotyczą wszystkich przedziałów wiekowych, a treści poszczególnych zajęć prowadzący dostosowują do możliwości rozwojowych dzieci.

CZAS REALIZACJI: Rok szkolny 2016/2017

METODY REALIZACJI:

- Zajęcia indywidualne
- Działania interwencyjne pedagoga, wychowawców oraz innych nauczycieli
- Działania korekcyjne i terapeutyczne
- Zajęcia grupowe (aktywizujące)
- Zajęcia plastyczne
- Pogadanki
- Ekspozycja materiałów edukacyjnych (tablica informacyjna)
- Upowszechnianie materiałów informacyjnych na stronie internetowej szkoły
- Konkursy
- Ankiety
- Wystawy prac
- Przedstawienia
- Projekcja filmów edukacyjno - profilaktycznych
- Udział w imprezach i uroczystościach szkolnych i pozaszkolnych

Osoby odpowiedzialne za realizację programu:

- Dyrekcja szkoły
- Wychowawcy
- Pedagog szkolny
- Nauczyciele

Instytucje wspomagające realizację programu:

- Rada rodziców
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
- Pielęgniarka szkolna
- Policja
- Straż Miejska
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Radomiu

METODY EWALUACJI:

- Obserwacja zmian (zachowanie w czasie przerw)
- Analiza postępów w nauce (arkusze ocen)
- Badania kontrolne w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej
- Wyniki konkursów
- Ankiety
- Ilość zgłoszeń o aktach przemocy i agresji (analiza ilościowa i jakościowa dokumentacji)
- Sprawozdania z realizacji poszczególnych programów realizowanych przez nauczycieli wychowawców

Oddziały 0 i klasy I-III

Hasło	Główne cele pracy profilaktycznej	Zadania i sposoby realizacji	Spodziewane efekty	Osoby odpowiedzialne i instytucje wspomagające	Termin
Bezpieczny uczeń	<p>Uczeń ma posiadać zdolność bezpiecznego poruszania się po drogach.</p> <p>Uczeń wie jak zachować się w czasie alarmu ewakuacyjnego</p> <p>Uczeń potrafi bezpiecznie korzystać z placu zabaw</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Organizowanie spotkań z przedstawicielami policji •Przygotowanie tablicy informacyjnej dotyczącej zasad ruchu drogowego •Udział w Akademii Ruchu Drogowego •Przeprowadzenie próbnego alarmu ewakuacyjnego 	<p><u>Uczeń:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - zna zasady ruchu drogowego - potrafi bezpiecznie poruszać się po drodze - stosuje przepisy ruchu drogowego w praktyce •wie jak unikać niebezpieczeństw i jak zachować się w sytuacjach zagrożenia •wie jak bezpiecznie bawić się na szkolnym placu zabaw - ma zaufanie do policjanta - pamięta ważne numery telefonów (policja, pogotowie, straż pożarna, miejska) 	<p>wychowawcy klas, pedagog, przedstawiciel policji, pracownik BH zespół BRD</p>	<p>wrzesień, kontynuacja przez cały rok szkolny</p>
Promocja zdrowia	<p>Wiemy jak dbać o swoje zdrowie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Organizowanie spotkań, zajęć tematycznych „Zdrowy styl odżywiania się” i pogadanek profilaktycznych, konkursów, dotyczących odżywiania i ubierania się odpowiednio do pory roku. •zorganizowanie dla uczniów przerw śniadaniowych •udostępnienie uczniom 	<p><u>Uczeń:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - wie jak dbać o swoje zdrowie - posiada poczucie odpowiedzialności za zdrowie własne i innych - potrafi mówić „nie” w sytuacjach zagrażających zdrowiu - zna wartości odżywcze owoców i warzyw 	<p>wychowawcy klas, pielęgniarka szkolna, pedagog, nauczyciele wychowania fizycznego, instruktorzy pływalni</p>	<p>I semestr W miarę potrzeb przez cały rok szkolny</p>

	<p>Propagujemy zdrowy styl życia.</p>	<p>dystrybutora wody pitnej</p> <ul style="list-style-type: none"> •Przeprowadzenie ogólnoszkolnej akcji „Dni kolorowe” (dzień pomarańczowy, żółty, zielony, czerwony) •Zapoznanie z czynnikami chorobotwórczymi. • Uczestnictwo w stomatologicznych akcjach profilaktycznych: Przegląd uzębienia, „Elmeksowanie zębów”. •Upowszechnianie materiałów edukacyjnych dotyczących narkomanii i substancji psychoaktywnych •Udział w spotkaniach dotyczących uzależnień •Zapoznanie z substancjami szkodliwymi dla zdrowia (alkohol, nikotyna, e-papierosy dopalacze, narkotyki)- udział w programie profilaktycznym „Nie pal, proszę”, „Czyste powietrze wokół nas”. •Rozróżnianie produktów jadalnych i niejadalnych szkodliwych dla zdrowia np. grzyby. •Zachęcanie do czynnego wypoczynku. •Codzienna higiena podstawą dobrego zdrowia (Pogadanki, przedstawienia”) •Propagowanie postaw i zachowań 	<p><u>Uczeń:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - przestrzega zaleceń lekarza - świadomie dba o stan swojego uzębienia - zna zagrożenia wynikające z uzależnienia - poszerza swoją wiedzę na temat zagrożeń dotyczących narkomanii oraz innych używek - wie, że nie wolno zbierać ani jeść roślin, których nie znamy ze względu na właściwości trujące. - podnosi ogólną sprawność fizyczną - ma wyrobione nawyki dbania o własne zdrowie i spędzania aktywnie czasu wolnego - nie ma wad postawy - pozytywnie myśli o sobie - rozwija sprawność fizyczną 	<p>wychowawcy klas, pielęgniarka szkolna, pedagog, policja, sanepid, lekarz, nauczyciele wychowania fizycznego, instruktorzy pływalni, nauczyciele informatycy, nauczyciele bibliotekarze</p> <p>instruktorzy tańca, trenerzy</p> <p>wychowawcy klas, pedagog, policjant, wychowawcy świetlicy</p>	<p>W ciągu całego roku</p> <p>październik maj w miarę potrzeb przez cały rok</p>
--	---------------------------------------	--	---	--	--

<p>Jestem przyjacielem Ziemi</p>	<p>Dbłość o środowisko</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Usprawnianie funkcji percepcyjno-motorycznych u uczniów z deficytami rozwojowymi. •Wyrównywanie braków w wiadomościach i umiejętnościach uczniów poprzez zajęcia wyrównawcze, korekcyjno – kompensacyjne, logopedyczne, kierowanie uczniów na badania pedagogiczne, psychologiczne. •Zapoznanie z czynnikami zagrażającymi środowisku. •Udział w programie „Kubusiowi przyjacielem Natury” •Zbiórka surowców wtórnych. 	<p>- potrafi opanować negatywne emocje</p> <p><u>Uczeń:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozumie potrzebę ochrony otaczającego środowiska - zna czynniki zagrażające środowisku - czuje się współodpowiedzialny za środowisko naturalne - segreguje odpady 	<p>wychowawcy klas, nauczyciele przyrody, instytucje współpracujące ze szkołą w zakresie ochrony środowiska (CEE, Radkom)</p>	<p>cały rok szkolny</p>
<p>Integracja środowiska szkolnego</p>	<p>Zainteresowanie rodziców problemami swoich dzieci i szkoły.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Stały kontakt z wychowawcą. •Udział w uroczystościach klasowych i szkolnych. •Opracowanie i wygłaszanie referatów dla rodziców na zebraniach dotyczących profilaktyki, agresji, uzależnień i zagrożeń. •Udostępnienie przygotowanych referatów na temat agresji, uzależnień i zagrożeń w bibliotece szkolnej 	<p><u>Uczeń:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ma ukształtowaną właściwą postawę wobec siebie i innych umiejętnie analizuje różnorodne zachowania - przejawia postawę ograniczonego zaufania - odróżnia dobro od zła w życiu codziennym <p><u>Uczeń:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - wie o wspólnym kierunku działań wychowawczo – profilaktycznych nauczycieli i rodziców 	<p>dyrekcja, wychowawcy, Rada Rodziców, rodzice</p>	<p>w ciągu całego roku szkolnego zgodnie z potrzebami</p>

			<ul style="list-style-type: none"> - dąży do zaangażowania rodziców w sprawy szkoły - ma zwiększone poczucie bezpieczeństwa i stabilizacji - ma poczucie więzi rodziny ze szkołą - wie, że rodzice i nauczyciele są kompetentni w różnych zagadnieniach.		
--	--	--	---	--	--

Klasy IV-VI

HASŁO	CELE	SPOSOBY REALIZCJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
<p>Ja w społeczeństwie klasowym i szkolnym</p>	<p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> •starają się stworzyć przyjazną, demokratyczną atmosferę szkolną •nazywają własne emocje i uczucia •uczą się tolerancyjnych postaw i szacunku wobec poglądów, przekonań, a także tradycji innych ludzi 	<ul style="list-style-type: none"> •opracowanie i wdrożenie w życie klasy kodeksu klasy, dotyczącego funkcjonowania uczniów w grupie „Tydzień życzliwości” •wdrażanie interesujących i twórczych pomysłów uczniów dotyczących życia szkolnego poprzez zorganizowanie skrzynki pomysłów •przydzielanie funkcji klasowych, szkolnych •organizowanie wycieczek, wspólnych wyjść, zabaw klasowych i szkolnych •przeprowadzanie akcji charytatywnych •udział uczniów w wolontariacie oraz kwestach •udział w spotkaniach organizowanych przez asystentów romskich •organizowanie imprez klasowych i szkolnych z udziałem rodziców, np. Wigilia klasowa, Festyn Rodzinny itp. •udział uczniów w obchodach Światowego Dnia Praw Człowieka (10.12.2016), Ogólnopolskiego Dnia Praw Dziecka (20.11.2016) 	<ul style="list-style-type: none"> •wychowawcy klas •pedagog •inni nauczyciele •dyrekcja szkoły
<p>W trosce o zdrowie i bezpieczeństwo</p>	<p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> •wykazują troskę o zdrowie oraz bezpieczeństwo swoje i kolegów •mają wyrobione nawyki dbania o własne zdrowie i aktywnego spędzania czasu 	<ul style="list-style-type: none"> •organizowanie spotkań i pogadanek profilaktycznych i konkursów •spotkania z dietetykiem skierowane do uczniów i rodziców •zajęcia sportowe promujące aktywny 	<ul style="list-style-type: none"> •wychowawcy klas •pedagog •nauczyciele wychowania fizycznego

	<p>wolnego</p> <ul style="list-style-type: none"> •znają wartości odżywcze owoców i warzyw •świadomie uczą się zdrowego stylu życia, zasad racjonalnego żywienia, sposobów aktywnego spędzania czasu wolnego poprzez udział w projekcie „Rosnę zdrowo” •znają wpływ środków uzależniających na organizm człowieka (narkotyki, dopalacze, alkohol, tytoń) •rozumieją zagrożenia związane z tzw. dopalaczami • znają instrumenty prawne wykorzystywane w sytuacjach zagrożeń •znają miejsce udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej •są świadomi wpływu mediów na wzrost zachowań agresywnych •uświadamiają sobie zagrożenia związane z korzystaniem z Internetu (kontakt z niebezpiecznymi treściami, osobami, cyberprzemoc, uzależnienie od Internetu) •potrafią bezpiecznie poruszać się po drodze •znają zasady bezpiecznej zabawy na terenie szkoły, na boisku, placu zabaw oraz w czasie ferii i wakacji. •potrafią udzielić pierwszej pomocy w nagłych wypadkach oraz propagują podstawowe czynności ratujące życie •ćwiczą praktyczne umiejętności jazdy na rowerze •utrwalają właściwe zachowania w czasie jazdy na rowerze oraz znają obowiązkowe wyposażenie młodego 	<p>wypoczynek</p> <ul style="list-style-type: none"> •pogadanki na temat zdrowego odżywiania •udostępnienie uczniom dystrybutora wody pitnej •konkursy związane z projektem „Rosnę zdrowo” •upowszechnianie informacji dotyczących uzależnień na stronie internetowej szkoły oraz innych materiałów edukacyjnych •udział uczniów z klas 6 w programie przeciwdziałającym uzależnieniu od narkotyków i innych używek •zorganizowanie Festynu Rodzinnego „Żyjmy zdrowo, aktywnie i kolorowo!” •organizacja Festynu Jesiennego •zorganizowanie dla uczniów przerw śniadaniowych •przeprowadzenie ogólnoszkolnej akcji „Dni kolorowe” (dzień pomarańczowy, żółty, zielony i czerwony) •udział uczniów i nauczycieli w Światowym Dniu Walki z Otyłością 01.03.2017 •udział klas w programie, „Bieg po zdrowie” (klasy 4), „Trzymaj formę” (klasy 4-6) •zorganizowanie Tygodnia Aktywności Fizycznej •organizowanie konkursów •udział w przedstawieniach o tematyce profilaktycznej •projekcja filmów edukacyjno-profilaktycznych •pogadanka na temat zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu •zorganizowanie Dnia Bezpiecznego 	<ul style="list-style-type: none"> •inni nauczyciele •rodzice •dyrekcja szkoły •pielęgniarka szkolna •policja •sanepid
--	---	---	--

	<p>rowerzysty</p> <ul style="list-style-type: none"> •znają i stosują się do przepisów ruchu drogowego 	<p>Internetu skierowanego do uczniów, rodziców i nauczycieli</p> <ul style="list-style-type: none"> •udział w obchodach Europejskiego Miesiąca Cyberbezpieczeństwa •pogadanki na temat bezpiecznej drogi do szkoły •udział w Akademii Ruchu Drogowego •udział w akcji „Wypadki na drogach” •zorganizowanie Obchodów Dnia Pamięci o Ofiarach Wypadków Drogowych (listopad 2016) •organizowanie spotkań z przedstawicielami Policji, Straży miejskiej oraz Sanepidu •przygotowanie uczniów do przystąpienia do egzaminu na kartę rowerową •zorganizowanie egzaminu na kartę rowerową •zorganizowanie akcji “Bezpieczne ferie” „Bezpieczne wakacje” •udział w programie „Ratujemy i uczymy ratować”. 	
<p>Zapobieganie zachowaniom niepożądanym</p>	<p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> •rozumieją znaczenie pojęć: agresja, przemoc •umieją asertywnie zachować się wobec rówieśników •potrafią zastosować techniki negocjacyjne •uczą się konstruktywnego rozwiązywania konfliktów 	<ul style="list-style-type: none"> •pogadanki na lekcjach wychowawczych •przeprowadzenie pogadanek na temat agresji, przemocy, umiejętności negocjacji w sytuacjach kontaktu z takimi zachowaniami •ćwiczenia dramowe na lekcjach np. języka polskiego, wychowawczych •zajęcia o charakterze terapeutycznym (z pracownikami poradni) •zajęcia sportowe •udział uczniów w zajęciach klasowych prowadzonych przez pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznej. •opracowanie i wygłaszanie referatów dla rodziców na zebraniach dotyczących 	<ul style="list-style-type: none"> •nauczyciele wychowawcy •inni nauczyciele •pedagog •dyrekcja szkoły •pracownicy poradni

		profilaktyki agresji •zajęcia profilaktyczne prowadzone przez pedagoga szkolnego.	
--	--	--	--

LITERATURA DO WYKORZYSTANIA:

- **Kamińska - Buško B.** (red), Zapobieganie uzależnieniom uczniów, Warszawa 1997,
- **Kamiński J.** (red), Problemy zagrożenia młodzieży uzależnieniem, Warszawa 1989,
- **Cekiera Cz.**, Ryzyko uzależnień, Lublin 1994,
- **Kosińska E.**, Rodzice a szkoła, Kraków 1999,
- **Elliot J., Place M.**, Dzieci i młodzież w kłopotcie, Warszawa 2000,
- **Frączek A., Pufal-Struzik I.**, Agresja wśród dzieci i młodzieży. Perspektywa psychoedukacyjna, Kielce 1996,
- **Zajączkowski K.**, Nikotyna, alkohol, narkotyki. Profilaktyka uzależnień, Kraków 2001,
- **Marek-Ruka M.**, Niepowodzenia szkolne a niedostosowanie społeczne młodzieży, Warszawa 1976,
- **Dimoff T., Carper S.**, Jak rozpoznać czy dziecko sięga po narkotyki, Warszawa 1993,
- Praca z dzieckiem agresywnym w szkole. Zeszyty Problemowo - Metodyczne, Warszawa 1988.
- **Gordon T.**, Wychowanie bez porażek w szkole. Warszawa 1997,
- **Kosińska E.**, Rodzice a szkoła. Krótki poradnik psychologiczny. Kraków 1999,
- **Szymańska J.**, Działania profilaktyczne a klimaty szkoły. W: "Remedium"2003, nr2, s.6-7.
- **Kołodziejczyk A., Czemerowska E., Kołodziejczyk T.**, Spójrz inaczej. Program zajęć wychowawczo - profilaktycznych dla klas I - III szkół podstawowych. Skarżysko - Kamienna 1997.
- **Kołodziejczyk A., Czemerowska E., Kołodziejczyk T.**, Spójrz inaczej. Program zajęć profilaktyczno - wychowawczych dla klas IV - VI szkół podstawowych, Skarżysko - Kamienna, 1997.